

INLEIDING

Dit woordenboek is tot stand gekomen onder auspiciën van de afdeling Finoeegriscche Talen en hun Letterkunde van de Rijksuniversiteit Groningen. Gedurende de eerste periode van de werkzaamheden werd het werk gesubsidieerd door de Nederlandse minister van O & W. In een latere fase van de werkzaamheden werd hiervoor financiële steun ontvangen van de CLVV (Commissie Lexicografische Vertaalvoorzieningen). Deze commissie werd ingesteld in 1993 door de Nederlandse en Vlaamse ministers van onderwijs, in het kader van het gezamenlijk gevoerd beleid ter bevordering van de uitgave van tweetalige woordenboeken en andere vertaalvoorzieningen waarin het Nederlands een van de talen is.

Het bijzondere van dit tweetalige woordenboek is dat het bidirectioneel is opgezet, wat wil zeggen dat bij de samenstelling rekening werd gehouden met de behoeften van twee groepen gebruikers: Hongaarse moedertaalsprekers en Nederlandse moedertaalsprekers. Door deze opzet bevat het gegevens die de ene groep gebruikers overbodig zullen voorkomen, maar die voor de andere groep onontbeerlijk zijn om het woordenboek met vrucht te raadplegen. Om de bovengenoemde opzet te verwezenlijken hebben wij intensief samengewerkt bij de samenstelling en redigering van het woordenboek, waarvan wij ieder een gedeelte voor onze rekening hebben genomen. Bovendien hebben wij, gebruik makend van de kennis van onze moedertaal, het Nederlands, resp. het Hongaars, elkaars werk gecontroleerd en, waar nodig, aangevuld of verbeterd.

Het opgenomen materiaal omvat de basiswoordenschat van de hedendaagse Hongaarse standaardtaal, aangevuld met frequent gebruikte woorden en uitdrukkingen van de spreektaal. Van het Hongaarse vakjargon is slechts datgene opgenomen wat als algemeen bekend kan worden beschouwd.

Bij de keuze van de trefwoorden hebben wij in de eerste plaats gebruik gemaakt van het Verklarend Handwoordenboek van de Hongaarse Taal (Magyar Értelmező Kéziszótár). Omdat dit woordenboek echter enigszins verouderd is, en het Hongaars sinds de verschijningsdatum met tal van nieuwe woorden en uitdrukkingen is verrijkt, terwijl andere woorden daarentegen juist in onbruik zijn geraakt of nog maar zelden worden gebezigd, is ook materiaal geput uit recentelijk uitgegeven tweetalige woordenboeken ten behoeve van Hongaarstaligen. Voorts hebben de samenstellers ook zelf materiaal verzameld. Een woordenboek van het hedendaagse Hongaars zou onvolledig zijn zonder een woord als *környezetbarát* of de betekenisuitbreiding die het woord *önkormányzat* recentelijk heeft ondergaan.

In afwijking van de methode, toegepast in de verklarende woordenboeken van het Hongaars, hebben wij ook eigennamen, dat wil zeggen aardrijkskundige namen en voornamen van personen opgenomen. Van deze laatste categorie hebben wij ons echter beperkt tot veelvuldig gebruikte namen, vooral namen van koningen, pausen of apostels, die over het algemeen vertaald dienen te worden.

Behalve met de veranderingen van het Hongaars, moesten de samenstellers ook rekening houden met de spellingswijziging die het Nederlands in 1995 heeft ondergaan. Hoewel het onderhavige woordenboek toen reeds grotendeels voltooid was, moest het met het oog hierop geheel worden herzien, anders zou het reeds op de verschijningsdatum verouderd zijn geweest.

Tenslotte maken wij dankbaar gewag van de nuttige adviezen die wij ontvingen van de zijde van onze collega's, met name de medewerkers van de afdeling Finoeegriscche Talen en hun Letterkunde van de Rijksuniversiteit Groningen en van het Centrum voor Neerlandistiek van de Eötvös Loránd Universiteit te Boedapest. Ook gaat onze dank uit naar Steven van der Mije, die het materiaal voor een deel in de computer heeft ingevoerd. De meeste dank zijn de samenstellers echter verschuldigd aan hun echtgenoten, die hun gedurende de bijna tien jaar waarin het woordenboek werd samengesteld, niet alleen onvermoeibaar terzijde hebben gestaan, maar ook inhoudelijk veel hebben bijgedragen aan de totstandkoming van het werk.

Groningen, mei 1998

Emőke Bosch-Ablonczy en Henry Kammer